

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz (przewodniczący, sprawozd.)

SSN Michał Laskowski

SSN Zbigniew Puzkarski

w sprawie **Jaroslawa P.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 8 lutego 2011 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

od wyroku Sądu Rejonowego

z dnia 25 listopada 2008 r.,

- 1) uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w I. do ponownego rozpoznania,**
- 2) określa, że wydatki związane z kasacją Rzecznika Praw Obywatelskich ponosi Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 25 listopada 2008 r., Sąd Rejonowy w R. w sprawie Jarosława P. skazanego wyrokami:

- 1) Sądu Rejonowego w W. z dnia 07 lipca 2006 r. w sprawie II K 450/06 za występki popełnione w dniu 10 marca 2006 r. m.in. na karę roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 5 lat, której wykonanie zarządził postanowieniem Sądu Rejonowego w I. z dnia 26 września 2007 r.,
- 2) Sądu Rejonowego w I. z dnia 15 września 2006 r. w sprawie II K 356/06 za występki popełnione dnia 21 czerwca 2005 r. m.in. na karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lata, której wykonanie zarządził postanowieniem Sądu Rejonowego w I. z dnia 27 sierpnia 2007 r.,
- 3) Sądu Rejonowego w I. z dnia 17 października 2006 r. w sprawie II K 559/06 za przestępstwo popełnione dnia 10 maja 2005 r. m.in. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 5 lat, której wykonanie zarządził postanowieniem Sądu Rejonowego w I. z dnia 26 września 2007 r., II Ko 1651/07,
- 4) Sądu Rejonowego w M. z dnia 3 lipca 2007 r. w sprawie V K 123/07 za występki popełnione dnia 7 grudnia 2006 r. m.in. na karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres próby wynoszący 4 lata ,
- 5) Sądu Rejonowego w R. z dnia 27 sierpnia 2007 r. w sprawie V K 270/07 za występki popełnione dnia 1 czerwca 2005 r. m.in. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 5 lat,

- I. na podstawie art. 85 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami z pkt 1, 2, 3 i 5 i wymierzył karę łączną 6 lat pozbawienia wolności,
- II. ustalił, że w pozostałym zakresie wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu,
- III. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie „co do wydania wyroku łącznego obejmującego sprawę V K 123/07”, wymienioną w pkt 4,
- IV. zwolnił skazanego od kosztów sądowych.

Wyrok łączny uprawomocnił się z dniem 2 grudnia 2008 r.

Kasację od całości wyroku na korzyść skazanego złożył Rzecznik Praw Obywatelskich, zarzucając „rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa karnego materialnego, tj. art. 89 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym w dacie orzekania), polegające na orzeczeniu kary łącznej bezwzględnego pozbawienia wolności za zbiegające się przestępstwa, za które wyrokami jednostkowymi orzeczono kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia (sprawy SR w I. o sygn. II K 356/06 i II K 559/06 i SR w W. o sygn. II K 450/06) oraz karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (sprawa SR w R. o sygn. V K 270/07)”.

Skarżący się w konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w R. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna w całości i dlatego została uwzględniona na posiedzeniu (art. 535 § 5 k.p.k.).

W dacie wyrokowania przez Sąd Rejonowy, to jest w dniu 25 listopada 2008 r., dyspozycja art. 89 § 1 k.k. wykluczała możliwość wymierzenia w wyroku łącznym kary bezwzględnego pozbawienia wolności powstałej z połączenia kar orzeczonych również z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. Przepis ten uprawniał sąd w razie zbiegu kar pozbawienia wolności

bez – oraz z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, do wymierzenia kary łącznej pozbawienia wolności a następnie warunkowego zawieszenia jej wykonania (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2004 r. – V KK 224/04, OSNKW 2004, z. 10, poz. 98). Wymierzenie w wyroku łącznym kary bezwzględnego pozbawienia wolności w tych warunkach wywołałoby w stosunku do jednostkowej kary warunkowo zawieszanej takie skutki, jak postanowienie o zarządzeniu jej wykonania. A przecież podstawą do tego rodzaju decyzji procesowej mogły być jedynie okoliczności wymienione w art. 75 § 1-3 k.k., po stwierdzeniu przez Sąd ich wystąpienia i umożliwieniu wypowiedzenia się skazanego, nie zaś – art. 89 § 1 k.k.

Dlatego trafny okazał się zarzut, że objęcie wyrokiem łącznym kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w R. nastąpiło z rażącym naruszeniem dyspozycji tego przepisu i miało istotny wpływ na treść wyroku. Wystarczy zauważyć m.in. że pominięcie kary z tego wyroku wykluczałoby wymierzenie kary łącznej w orzeczonej wysokości.

Na uwzględnienie zasługiwał też wniosek kasacji, z tym że sprawę należało przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w I.

Wobec wykluczenia możliwości objęcia wyrokiem łącznym wyroku Sądu Rejonowego w R., ten pierwszy Sąd jest właściwy do wydania wyroku łącznego, a to w myśl dyspozycji art. 569 § 1 k.p.k.

Sąd Rejonowy w I. będzie miał na uwadze powyższe zapatrywanie prawne oraz brzmienie art. 4 § 1 k.k., nakazującego stosować art. 89 k.k. sprzed jego nowelizacji. Nie można jednak wykluczyć, że przed wydaniem wyroku łącznego dojdzie do legalnego zarządzania wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności orzeczonej przez Sąd Rejonowy w R. Wówczas znów wyłoni się kwestia właściwości funkcjonalnej, wobec zaistnienia możliwości objęcia wyrokiem łącznym wszystkich kar bezwzględnego pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 638 k.p.k. wydatki związane z kasacją ponosi Skarb Państwa.